نفت و انرژی

ذخیره‌ای برای عبور از زمستان

ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز کشور در دولت چهاردهم به ۳ میلیارد و ۱۶۰ میلیون مترمکعب افزایش یافته است؛ ظرفیتی که با توسعه مخازن سراجه و شوریجه، نقش مهمی در تقویت پایداری شبکه گاز دارد.

به گزارش زمان به نقل از وزارت نفت، افزایش مصرف گاز طبیعی سال‌های اخیر و ضرورت مدیریت نارازی‌ها، اهمیت توسعه زیرساخت‌های صنعت گاز را بیش از گذشته آشکار می‌کند. در این میان، ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز از ابزارهای مهم برای ایجاد تعادل میان تولید و مصرف و افزایش پایداری شبکه به شمار می‌رود.

ذخیره‌سازی این امکان را فراهم می‌کند که بخشی از گاز تولیدی در دوره کاهش مصرف، در مخازن زیرزمینی ذخیره و در زمان افزایش تقاضا به شبکه تزریق شود. به این ترتیب ظرفیت ذخیره‌سازی می‌تواند به‌عنوان پشتوانه‌ای برای تأمین پایدار گاز در دوره‌های اوج مصرف عمل کند و قدرت مانور شبکه را افزایش دهد.

افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز کشور به ۳ میلیارد و ۱۶۰ میلیون مترمکعب در دولت چهاردهم را می‌توان بخشی از همین رویکرد دانست؛ رویکردی که توسعه زیرساخت‌های پایدار را در کنار افزایش تولید و تقویت شبکه انتقال دنبال می‌کند.

توسعه سراجه و شوریجه برای افزایش ظرفیت راهبردی

دو مخزن سراجه و شوریجه، محور اصلی ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز در کشور هستند و توسعه ظرفیت آن‌ها در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است.

اجرای پروژه‌های توسعه‌ای در این مخازن افزون بر افزایش امکان ذخیره‌سازی، ظرفیت تزریق و برداشت گاز را تقویت می‌کند. این موضوع به این دلیل اهمیت دارد که صرف برخورداری از حجم ذخیره‌شده کافی نیست و شبکه باید امکان برداشت و انتقال سریع گاز ذخیره‌شده در زمان افزایش مصرف را داشته باشد.

توسعه این مخازن بخشی از یک زنجیره به‌هم‌پیوسته است که از تولید گاز آغاز می‌شود و با انتقال و ذخیره‌سازی ادامه می‌یابد. هر اندازه این زنجیره از ظرفیت بیشتری برخوردار باشد، مدیریت عرضه گاز در شرایط مختلف با اطمئنان بیشتری تأمین می‌شود.

پشتوانه‌ای برای روزهای اوج مصرف

مصرف گاز در کشور در ماه‌های سرد سال افزایش چشمگیری می‌یابد و همین موضوع اهمیت برخورداری از منابع پشتیبان را دوچندان می‌کند. در چنین شرایطی، گاز ذخیره‌شده در مخازن زیرزمینی می‌تواند در زمان افزایش تقاضا وارد چرخه شود و بخشی از نیاز شبکه را پوشش دهد. این ظرفیت به‌ویژه برای تأمین گاز بخش خانگی و تجاری اهمیت دارد و می‌تواند در کنار دیگر اقدام‌های مدیریت مصرف، به پایداری شبکه کمک کند. از سوی دیگر، استمرار تأمین گاز برای نیروگاه‌ها و صنایع به عملکرد مناسب شبکه و امکان مدیریت مصرف در دوره‌های اوج مصرف وابسته است.

بر این اساس، توسعه ذخیره‌سازی را نمی‌توان فقط افزایش یک رقم در ظرفیت زیرساخت صنعت گاز دانست. این ظرفیت بخشی از توان عملیاتی کشور برای رویارویی با نوسان مصرف و مدیریت شرایط حساس شبکه به شمار می‌آید.

تکمیل زنجیره تولید و انتقال گاز

تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که توسعه تولید به‌تنهایی برای پاسخ‌گویی به نیازهای فزاینده انرژی کافی نیست. انتقال گاز تولیدشده و ایجاد ظرفیت ذخیره‌سازی مناسب باید هم‌زمان با توسعه میدان‌ها و افزایش تولید دنبال شود.

در این چهارچوب، افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز در دولت چهاردهم، در کنار توسعه خطوط انتقال و دیگر زیرساخت‌های صنعت گاز، بخشی از مسیر تقویت شبکه سراسری به شمار می‌رود. نتیجه این اقدام‌ها افزایش ظرفیت کشور برای مدیریت بهتر عرضه و تقاضا و ایجاد پشتوانه‌ای مطمئن‌تر برای تأمین گاز خواهد بود.

تعرفه برق تجدیدپذیر صنایع اعلام شد

معاون وزیر نیرو و رئیس سابا در نامه به مدیرعامل توانیر، تعرفه تجدیدپذیر قابل اعمال در قبوض برق صنایع مشمول ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش‌بنیان را برای دوره مهر ماه سال ۱۴۰۵ اعلام کرد. به گزارش زمان به نقل از وزارت نیرو، محسن طرنطلب -معاون وزیر نیرو و رئیس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (سابا)- در نامه به مدیرعامل توانیر، تعرفه تجدیدپذیر قابل اعمال در قبوض برق صنایع مشمول ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش‌بنیان را برای دوره مهرماه سال ۱۴۰۵ اعلام کرد.

بر اساس این نامه، صنایع با قدرت مصرف بیش از یک مگاوات که نسبت به تأمین چهار درصد از برق مصرفی خود از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر اقدام نکرده‌اند، مشمول پرداخت تعرفه تجدیدپذیر خواهند بود. مطابق اعلام سابا، تعرفه تجدیدپذیر برای صنایع مشمول در دوره مهرماه سال ۱۴۰۵، معادل ۱۱۸،۹۱۷ ریال به ازای هر کیلووات‌ساعت تعیین شده است. این تعرفه در اجرای مواد ۳ و ۴ آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش‌بنیان و بند (۳-ث) اصلاحیه دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی و بر مبنای میانگین صورتحساب خرید تضمینی برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر در ماه‌های خرداد و تیر سال ۱۴۰۵ محاسبه شده است.

وزیر اقتصاد خبر داد:

تدوین برنامه عملیاتی برای ساختن «ایران هرچه قوی‌تر»

وزیر اقتصاد تاکید کرد: ایران هرچه قوی‌تر، چنان که در پیام رهبری معظم انقلاب آمده است، در سایه وحدت و همدلی و استفاده حداکثری از ظرفیت نخبگان و مردم قابل تحقق است.

به گزارش زمان، علی مدنی‌زاده وزیر امور اقتصادی و دارایی ضمن تشکر از حمایت رهبر انقلاب از دولت و تاکید ایشان به حفظ انسجام و امیدواری جامعه، گفت: وزارت امور اقتصادی و دارایی، با درک شرایط حاکم بر کشور و آگاهی کامل از استراتژی دشمن، که همواره در پی تشدید فشار و جابه‌جایی مستمر میدان نبرد از جنگ‌های متعارف به سمت جنگ‌های اقتصادی و اجتماعی است، مقاوم سازی و توانمندسازی اقتصاد کشور را یک ضرورت میداند. مدنی زاده از برنامه وزارت اقتصاد برای نوسازی حکمرانی اقتصادی کشور خبر داد و گفت: ضروری است همه ارکان این وزارتخانه اعم از بازار سرمایه، بانک‌ها و بیمه ها، گمرک، مناطق آزاد و امور مالیاتی با برنامه ریزی درست، در مسیر ایجاد آرامش و ثبات محیط اقتصادی، تمام سرمایه و ظرفیت خود را مسئولانه به کار گیرند و با تلاش شبانه روزی و روحیه خستگی‌ناپذیر، در جهت رفع مشکلات معیشتی و بهبود رفاه نسبی مردم به عنوان هدف اصلی خود و همچنین حفظ و ثبات ظرفیت‌های تولید و هدایت سرمایه‌های راکد به بازارهای حقیقی و مولد، صبات از ثبات و تاب‌آوری اقتصاد ملی با اصلاح فرایندها، تسهیل و ترمیم فضای کسب‌وکارهای آسیب‌دیده از جنگ، و رضایت عمومی جامعه در این رهگذار مهم و تاریخی گام بردارد.

تأمین بخشی از منابع کالابرگ با صرفه‌جویی در دولت

معاون اول رئیس‌جمهور گفت: رئیس‌جمهور ۱۰بار درباره افزایش کالابرگ دستور داده اما هنوز دولت موفق نشده است.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، محمدرضا عارف معاون اول رئیس‌جمهور در جلسه ارکان اطلاع‌رسانی دولت، با تبریک هفته دولت و قدردانی از تلاش‌های شورای اطلاع‌رسانی دولت، گفت: شرایط دولت چهاردهم با همه دولت‌های گذشته متفاوت بوده است. دولت در آغاز فعالیت خود با مشکلاتی از جمله کمبود ذخایر، بدهی به بخش خصوصی و نارازی در حوزه‌های مختلف مواجه بود، اما رویکرد رئیس‌جمهور این بود که برای حفظ آرامش جامعه، این مسائل مطرح نشود وی افزود: دولت چهاردهم به‌مدت دو سال درگیر یک جنگ تمام‌عیار بود، با این حال علاوه بر مدیریت شرایط جنگی، اقدامات زیربنایی و بلندمدت متعددی انجام داد. اما در بیان عملکرد دولت بی‌انصافی می‌شود. شرایط این دولت حتی با دولت‌های دهه ۶۰ در دوران جنگ تحمیلی هشت‌ساله نیز متفاوت بوده است.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به گفتمان وفاق ملی دولت چهاردهم گفت: این گفتمان در اداره کشور بسیار خوب جواب داد، اما برای تبیین آن و دستاوردهایش به‌اندازه کافی تلاش نشده است. عارف، اعتقاد به آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب اسلامی، وفاداری به شعار «ایران برای همه ایرانیان»، صداقت در گفتار و صراحت لهجه، شجاعت در بیان، پرهیز از رویکرد حذفی در برابر رقبا و اعتقاد به نقش علمی دانشگاه در مدیریت کشور را از ویژگی‌های گفتمان وفاق ملی برشمرد و گفت: شهادت می‌دهم رئیس‌جمهور تمام اصول قانون اساسی را لازم‌الاجرا می‌دانند و به اصل ولایت فقیه اعتقاد کامل دارند. ارتباط خوب رئیس‌جمهور با امام شهید و مقام معظم رهبری نیز دستاوردهای زیادی برای دولت چهاردهم داشت. وی در تشریح دیگر ویژگی‌های این گفتمان افزود: برخی نسبت به اقوام نگاه تهدیدآمیز دارند، در حالی که دولت چهاردهم تنوع قومیتی را فرصتی برای کشور می‌داند. بر همین اساس، برای نخستین‌بار تمام اقوام در دولت حضور دارند و راهبرد «ایران برای همه ایرانیان» در عمل و بدون شعار اجرایی شده است. رئیس‌جمهور نیز در التصابات ولستگی سیاسی را ملاک قرار نمی‌دهد و به بازی برد ـ برد اعتقاد دارد؛ حتی به‌دنبال حذف رقبا نیست و از ظرفیت آنها در دولت یا سایر نهادها استفاده می‌کند. عارف، صداقت در گفتار را از ویژگی‌های رئیس‌جمهور دانست و گفت: شورای اطلاع‌رسانی دولت باید با استفاده از ظرفیت رسانه‌ای خود، اظهارات رئیس‌جمهور را برای مردم تبیین کند تا برخی از این سخنان صادقانه سوءاستفاده نکنند، مثلا رئیس‌جمهور معتقد است اگر به‌دنبال پیروزی برابر دشمن هستیم، نباید در کشور اسرف کنیم و واقعیت نیز این است که با جلوگیری از هزینه‌های تغیرضروری می‌توان بخشی از منابع موردنیاز کشور را تأمین کرد اما اینها را شما باید تبیین کنید وی اضافه کرد: رئیس‌جمهور از اسفند سال گذشته حداقل ۱۰ بار درباره افزایش قیمت کالابرگ، به‌ویژه برای چند دهک آخر، دستور داده‌اند، اما هنوز دولت موفق به لحقق این دستور نشده است، با صرفه‌جویی در دولت می‌توان بخشی از منابع لازم را تأمین کرد. معاون اول رئیس‌جمهور با بیان اینکه صداقت و صراحت لهجه رئیس‌جمهور مورد استقبال جامعه قرار گرفته است، ابراز کرد: مردم به آقای پزشکیان با همین ویژگی‌ها رأی دادهاند. اگر این صراحت و صداقت از او ایشان بگیریم دیگر او پزشکیان نیست، همین اعتماد مردم به صداقت دولت موجب شد در دوران جنگ کالا به‌اندازه کافی در فروشگاه‌ها وجود داشته باشد؛ زیرا مردم به‌اندازه نیازشان خرید کردند.

افشای مسیرهای فروش نفت ضربه به امنیت اقتصادی کشور است

عضو کمیسیون انرژی مجلس گفت: کوچک‌ترین اطلاعات درباره مسیرهای فروش نفت می‌تواند برای دشمن ارزشمند باشد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، تقاضرضا دهقان ناصرآبادی عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اهمیت صیانت از اطلاعات اقتصادی کشور و تخلفات مالی واسطه‌های فروش نفت، اظهار داشت: امروز نفت فقط یک کالای اقتصادی نیست، بلکه بخشی از ابزار قدرت و امنیت ملی کشور به شمار می‌رود؛ بنابراین اطلاعات مربوط به نحوه فروش، مشتریان و مسیرهای صادرات نفت که در اختیار تراستی‌ها قرار می‌گیرد باید با حساسیت ویژه‌ای حفاظت توسط مسئولان مرتبط شودوی با تاکید بر اهمیت عملکرد مسئولان در صیانت از اطلاعات مذکور و برخورد با مخالفان، افزود: جمهوری اسلامی ایران سال‌هاست در شرایط تحریم قرار دارد و دشمن تمام توان خود را به کار گرفته تا مسیرهای درآمدی کشور را شناسایی و محدود کند لذا در چنین شرایطی طبیعی است که اطلاعات مربوط به شبکه فروش نفت برای طرف مقابل اهمیت بسیاری داشته باشد و نباید اجازه دهیم این اطلاعات از طریق تراستی‌ها به سادگی در اختیار دشمن قرار گیرد.دهقان ناصرآبادی با بیان اینکه نباید اجازه داد اختلافات میان افراد یا مجموعه‌های فعال در حوزه فروش نفت، به منافع ملی آسیب بزنند، گفت: اگر رقابت، اختلاف یا تضاد منافع میان برخی تراستی‌ها موجب شود اطلاعات محرمانه کشور افشا شود، موضوع دیگر یک اختلاف شخصی یا اقتصادی نیست؛ بلکه پای منافع و امنیت ملی در میان است و باید با آن برخورد شود.عضو کمیسیون انرژی مجلس ادامه داد: اگر مسیرهایی برای فروش نفت کشور ایجاد شده که در شرایط تحریم امکان صادرات و تأمین منابع ارزی را فراهم می‌کند، حفظ این مسیرها یک ضرورت است، بنابراین نباید اجازه دهیم اطلاعات مربوط به این مسیرها از سوی تراستی‌ها یا افراد مرتبط با فرآیند فروش به شکلی منتشر شود که دشمن بتواند آنها را شناسایی و مسدود کند. وی تأکید کرد: دشمن برای ضربه زدن به اقتصاد ایران فقط از ابزار نظامی استفاده نمی‌کند و مسائل اقتصادی کشور، یکی از مهم‌ترین عرصه‌های تقابل است. بنابراین هر اطلاعاتی که بتواند توان اقتصادی کشور را کاهش دهد باید با نگاه امنیت ملی مورد توجه قرار گیرد. دهقان ناصرآبادی در ادامه با اشاره به تخلفات مالی مطرح شده در رابطه با برخی واسطه‌های فروش نفت و واکنش قوه قضاییه به این موضوع گفت: در کنار موضوع صیانت از اطلاعات و مسیرهای فروش نفت، مسئله بازگشت منابع حاصل از فروش نفت نیز اهمیت بسیاری دارد لذا پول‌های حاصل از فروش باید در موعد مقرر به کشور بازگردد. وی افزود: اگر واسطه‌های مسئول فروش نفت است باید منابع حاصل از فروش را در زمان مشخص به چرخه اقتصادی کشور بازگردانند و نمی‌توان پذیرفت که بازگشت این منابع با تأخیر مواجه شود. این در حالی است که در شرایط فعلی، منابع ارزی کشور اهمیت ویژه‌ای دارد و حتی یک هفته تأخیر در بازگشت پول‌ها می‌تواند موضوع قابل‌توجهی باشد. بنابراین مجدداً تاکید می‌کنم که مسئولان باید برای آن سازوکار مشخص و نظارت جدی داشته باشند و هرچه سریع‌تر این سازوکار را اجرایی کنند.عضو کمیسیون انرژی مجلس با تأکید بر اینکه تخلفات احتمالی در حوزه فروش نفت نباید تحت‌الشعاع بحث‌های دیگر قرار گیرد، اظهار داشت: همان‌طور که افشای مسیرهای فروش نفت می‌تواند امنیت اقتصادی کشور را تهدید کند، بازنگرداندن منابع حاصل از فروش نفت نیز به منافع اقتصادی کشور آسیب می‌زند و باید هر دو موضوع با جدیت مورد بررسی قرار گیرد. دهقان ناصرآبادی گفت: واکنش قوه‌قضاییه به تخلفات مالی مطرح شده نشان می‌دهد که موضوع باید از مسیر قانونی پیگیری شود و اگر در این فرآیند تخلفی صورت گرفته، باید مشخص شود منابع کشور کجا رفته، چه میزان از پول‌ها باید بازگردد و مسئولیت هر فرد یا مجموعه در این زمینه چیست؟ وی خاطرنشان کرد: دستگاه‌های مسئول باید بررسی کنند که اطلاعات محرمانه چگونه از چرخه‌های داخلی خارج می‌شود و چه افرادی در انتشار آن نقش دارند، اگر تخلفی از سوی تراستی‌ها صورت گرفته باشد، باید بدون توجه به جایگاه افراد و مجموعه‌ها، با متخلفان برخورد قانونی شود. این نماینده مجلس تأکید کرد: نمی‌توان از یکسو انتظار داشت تراستی‌ها از مسیرهای فروش نفت و اطلاعات محرمانه کشور حفاظت کنند و ازسوی دیگر در بازگرداندن منابع حاصل از فروش، تأخیر یا تخلفی صورت گیرد. فعالیت این مجموعه‌ها باید هم از نظر حفظ اطلاعات و امنیت اقتصادی و هم از نظر مالی، کاملاً شفاف، ضابطه‌مند و قابل نظارت باشد. دهقان ناصرآبادی در پایان با تأکید بر اینکه مجلس نیز نسبت به صیانت از منابع و منافع اقتصادی کشور حساس است، گفت: وزارت نفت و دستگاه‌های مرتبط باید سازوکارهای حفاظتی خود را تقویت کنند تا اطلاعات مربوط به تجارت نفت و مسیرهای صادراتی در اختیار افراد تغیرمسئول قرار نگیرد و تراستی‌ها نیز در چارچوب مشخص و قابل نظارت فعالیت کنند.

فرایند واگذاری ۳۰۰ هزار واحد زمین روستایی آغاز شد

یک مقام مسئول از فرایند واگذاری اراضی روستایی با هدف تامین زمین برای حدود ۳۰۰ هزار متقاضی طرح‌های حمایتی مسکن، همزمان با میلاد پیامبر گرامی خبر داد.

به گزارش زمان به نقل ازوزارت راه و شهرسازی، رضا فرهاد زاده، مدیرکل دفتر طرح‌ریزی و پایش طرح‌های مسکن وزارت راه و شهرسازی مدیرکل دفتر طرح‌ریزی و پایش طرح‌های مسکن از فرایند واگذاری اراضی روستایی با هدف تامین زمین برای حدود ۳۰۰ هزار متقاضی طرح‌های حمایتی مسکن، از دیروز یکشنبه ۸ شهریور همزمان با میلاد پیامبر گرامی اسلام و امام جعفر صادق (ع) خبر داد. وی با اعلام این خبر گفت: این اقدام در راستای اجرای دستورالعمل ابلاغی وزیر راه و شهرسازی با موضوع «واگذاری اراضی روستایی» و با همکاری معاونت مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی انجام می‌شود. فرآیند واگذاری اراضی از روز ۸ شهریور تا ۷ مهرماه و در چهار مرحله اجرایی خواهد شد. به گفته فرهاد زاده، این طرح با هدف تسهیل دسترسی متقاضیان به زمین مسکونی، سرعتبخشی به خانه‌دار شدن متقاضیان روستایی و متقاضیان شهرهای همجوار شهرهای دارای ظرفیت تامین زمین طراحی شده است. همچنین فراهم شدن زمینه مهاجرت معکوس از شهر به روستا و جلوگیری از خالی شدن روستاها از دیگر اهداف اجرای این طرح به شمار می‌رود. مدیرکل دفتر طرح ریزی و پایش طرح های مسکن وزارت راه و شهرسازی افزود: بر اساس برنامه زمان‌بندی، در مرحله نخست از امروز ۸ شهریورماه، متقاضیان مؤثر فاقد تخصیص پروژه و ثبت‌نام‌شدگان تا پایان سال ۱۴۰۰ در اولویت قرار دارند. مرحله دوم از ۱۸ شهریور برای متقاضیان ثبت‌نامی سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲، مرحله سوم از ۲۸ شهریور برای ثبت‌نام‌شدگان از سال ۱۴۰۳ به بعد و مرحله چهارم نیز از ۷ مهرماه با فراخوان عمومی جدید آغاز خواهد شد.

وی ادامه داد: اولویت واگذاری با متقاضیان بومی روستایی، اعم از ساکن و غیرساکن است که پیش‌تر در سامانه طرح‌های حمایتی مسکن ثبت‌نام کرده اما تاکنون پروژه‌ای به آنان تخصیص نیافته است. در مرحله بعد، ساکنان شهرهای همجوار روستاهای دارای ظرفیت نیز می‌توانند از این امکان بهره‌مند شوند. مدیرکل دفتر طرح ریزی و پایش طرح‌های مسکن وزارت راه و شهرسازی خاطر نشان کرد: متقاضیان واجد شرایط در مراحل نخست تا سوم از طریق پیامک اطلاع‌رسانی خواهند شد. واجدان شرایط پس از مراجعه به سامانه طرح‌های حمایتی مسکن و انتخاب روستای موردنظر، باید مدارک مربوط به سابقه سکونت یا ریشه و نسب خود را با تائید شورای اسلامی روستا و دهیاری بارگذاری کنندبه گفته وی، پس از بررسی مدارک و احراز شرایط، در صورت وجود ظرفیت، فرایند تخصیص و واگذاری زمین ۹۹ ساله با پرداخت هزینه آماده‌سازی انجام خواهد شد. در صورت عدم احراز شرایط یا تکمیل ظرفیت نیز متقاضی به صف شهر مورد تقاضای خود بازگردانده می‌شود.

نگاه روز

از سرمایه انسانی تا فناوری، نقشه راه حکمرانی در توانیر

سید حسن مهدوی‌فر

نارازی برق، رشد تقاضا، محدودیت منابع سرمایه‌ای، فرسودگی بخشی از زیرساخت‌ها و پیچیده‌تر شدن الگوی مصرف، صنعت برق را با مسئله‌ای فراتر از یک چالش فنی مواجه کرده است؛ مسئله امروز، کیفیت حکمرانی و توانایی نظام مدیریتی برای تصمیم‌گیری دقیق، به‌موقع و مبتنی بر شواهد است.

در چنین شرایطی، شرکت توانیر برای ارتقای کارآمدی خود نیازمند آن است که سه حوزه منابع انسانی، تحقیقات و فناوری اطلاعات را از واحدهای پشتیبان به اجزای اصلی نظام حکمرانی سازمان تبدیل کند.نخستین شرط حکمرانی کارآمد برخورداری از نیروی انسانی متخصص و مدیران شایسته است. صنعت برق با سرعت زیادی در حال تغییر است و مدیریت شبکه در آینده بیش از گذشته به تخصص‌هایی مانند تحلیل داده، هوش مصنوعی، شبکه‌های هوشمند، انرژی‌های تجدیدپذیر، ذخیره‌سازها و امنیت سایبری نیاز خواهد داشت. از این منظر، منابع انسانی شرکت توانیر باید از الگوی سنتی امور اداری فاصله گرفته و به سمت مدیریت راهبردی سرمایه انسانی حرکت کند؛ یعنی برای مشاغل حساس، نظام جانشین‌پروری ایجاد شود، شکاف مهارتی کارکنان شناسایی و آموزش‌ها بر اساس نیاز واقعی شبکه طراحی شود و ارزیابی عملکرد مدیران و شرکت‌های تابعه نیز بر مبنای شاخص‌های قابل سنجش صورت گیرد.در این مدل، پرسش اصلی فقط این نیست که «چند نفر نیروی انسانی داریم»، بلکه باید مشخص باشد که چه میزان از این سرمایه انسانی در ایجاد بهره‌وری، کاهش هزینه، کاهش خاموشی و حل مسائل شبکه، اثرگذاری دارد.حوزه تحقیقات نیز نیازمند بازتعریف مأموریت است. در شرایط محدودیت منابع، هر پروژه پژوهشی باید یک مسئله مشخص و یک خروجی قابل استفاده برای مدیریت داشته باشد. ایجاد «بانک مسائل راهبردی صنعت برق» می‌تواند یکی از راهکارهای مؤثر باشد؛ به‌گونه‌ای که مسائل واقعی شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع در زمینه تلفات، مدیریت بار، پیش‌بینی مصرف، نگهداری تجهیزات، توسعه تجدیدپذیرها و تاب‌آوری شبکه ثبت و اولویت‌بندی شود و پژوهشگران بر اساس این نیازها راهکار ارائه دهند.همچنین ارزیابی اثربخشی پروژه‌های تحقیقاتی باید جدی‌تر شود. پژوهش موفق، صرفاً پژوهشی نیست که گزارش آن به پایان برسد؛ پژوهشی موفق است که به کاهش هزینه، افزایش بهره‌وری، کاهش ریسک یا بهبود یک شاخص عملیاتی منجر شود. تحول هوشمند در صنعت برق نیز نباید صرفاً به خرید سامانه و توسعه نرم‌افزار محدود شود. مسئله اصلی، ایجاد یک معماری یکپارچه داده است که اطلاعات تولید، انتقال، توزیع، مشترکان، خاموشی، تلفات، دارایی‌های شبکه و منابع انسانی را به یکدیگر متصل کند. توسعه کنترل‌های هوشمند نمونه روشنی از این تحول است. طبق اعلام شرکت توانیر، تعداد کنترل‌های هوشمند کشور در سال ۱۴۰۵ به حدود ۷ میلیون دستگاه رسیده و هدف‌گذاری برای افزایش آن به ۱۲ میلیون دستگاه انجام شده است. اهمیت این تحول فقط در قرائت خودکار کنتور نیست؛ داده حاصل از این تجهیزات می‌تواند برای پیش‌بینی بار، شناسایی الگوهای مصرف، مدیریت تلفات و کاهش تلفات مورد استفاده قرار گیرد.بنابراین، گام بعدی شرکت توانیر باید حرکت از «داده‌محوری» به «تصمیم‌گیری داده‌محور» باشد؛ یعنی هر تصمیم مهم مدیریتی تا حد امکان دارای شاخص، داده پایه، سناریو و ارزیابی پس از اجرا باشد.یکی از چالش‌های مدیریتی سازمان‌های بزرگ، فعالیت جزیره‌ای واحدهاست. منابع انسانی برنامه خود را جداگانه تدوین می‌کند، پژوهش مسیر دیگری را می‌رود و فناوری اطلاعات نیز پروژه‌های مستقل خود را دنبال می‌کند؛ در حالی که این سه حوزه باید در یک زنجیره ارزش قرار گیرند.منابع انسانی، مهارت مورد نیاز تحول را تأمین می‌کند؛ تحقیقات، راه‌حل و مدل تصمیم‌سازی ارائه می‌دهد؛ و فناوری اطلاعات، داده و زیرساخت اجرای تصمیم را فراهم می‌کند. از این منظر، تشکیل یک سازوکار مشترک برای «حکمرانی داده، سرمایه انسانی و نوآوری» در سطح مدیریتی شرکت توانیر می‌تواند به هماهنگی این سه حوزه کمک کند. حکمرانی خوب زمانی معنا پیدا می‌کند که به شاخص‌های عملیاتی تبدیل شود. شرکت توانیر می‌تواند بخشی از ارزیابی مدیران و شرکت‌های تابعه را بر اساس شاخص‌هایی مانند کاهش تلفات، کاهش مدت و تعداد خاموشی‌ها، بهره‌وری نیروی انسانی، زمان پاسخ‌گویی به مشترکان، بازده سرمایه‌گذاری، میزان استفاده از نتایج پژوهش و بلوغ دیجیتال انجام دهد.چنین رویکردی، مدیریت را از گزارش‌محوری به سمت نتیجه‌محوری سوق می‌دهد.واقعیت این است که حل نارازی برق تنها با افزایش تولید امکان‌پذیر نیست. حتی اگر ظرفیت جدید ایجاد شود، بدون اصلاح الگوی مصرف، کاهش تلفات، مدیریت بار، بهبود بهره‌وری و تصمیم‌گیری دقیق، بخشی از منابع جدید نیز به هدر خواهد رفت.از این رو، شرکت توانیر در مرحله‌ای قرار دارد که باید از مدیریت بحران به مدیریت پیش‌نگر حرکت کند؛ مدیریتی که پیش از وقوع مشکل، آن را با داده شناسایی و برای آن راهکار طراحی کند. در نهایت، حکمرانی هوشمند در شرکت توانیر نه یک پروژه فناوری اطلاعات است و نه صرفاً یک برنامه اداری؛ بلکه یک تحول مدیریتی است که در نقطه اتصال سرمایه انسانی، دانش و فناوری شکل می‌گیرد. اگر این سه ظرفیت در یک مسیر واحد قرار گیرند، می‌توان انتظار داشت بخشی از چالش‌های ساختاری صنعت برق، به‌جای مدیریت روزمره، با رویکردی پیشگیرانه، اقتصادی و قابل سنجش مدیریت شود.

آینده شرکت توانیر فقط به مگاوات بیشتر وابسته نیست؛ به تصمیم‌های بهتر، نیروی انسانی توانمندتر و داده‌های قابل اعتمادتر وابسته است.

zamanagahi@chmail.ir

خبر

احتمال واریز سود سهام عدالت در روزهای آینده

رئیس هیئت‌مدیره اتحادیه کشوری تعاونی‌های سهام عدالت از احتمال واریز سود سهام عدالت ۱۴-۱۴ در روزهای آتی خبر داد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، رئیس هیئت‌مدیره اتحادیه کشوری تعاونی‌های سهام عدالت از احتمال واریز مرحله نخست سود سهام عدالت ۱۴-۱۴ در روزهای آینده خبر داد و گفت: پس از ارسال فهرست مشمولان از سوی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی به بانک‌ها فرآیند پرداخت سود آغاز خواهد شد. عسگر توکلی اظهار کرد: در حال حاضر منتظر ارسال لیست مشمولان از سوی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی به بانک‌ها هستیم و پس از انجام این مرحله، بانک‌ها می‌توانند واریز مرحله نخست سود را در روزهای آینده انجام دهند. وی با بیان اینکه مبلغ نهایی سود سهام عدالت هنوز به‌صورت قطعی مشخص نشده است، افزود: میزان پرداختی به سود قابل تقسیم شرکت‌های سرمایه‌پذیر بستگی دارد. توکلی بر اساس الگوی پرداخت‌های دوره‌های گذشته، سود سبدهای مختلف را برآورد کرد و گفت: برای سبد ۴۵۲ هزار تومانی حدود ۴۴۳ هزار تومان، سبد ۵۳۲ هزار تومانی حدود ۵۲۱ هزار تومان و سبد یک میلیون تومانی حدود ۹۸۱ هزار تومان پیش‌بینی می‌شود.وی تأکید کرد این ارقام برآوردی است و رقم نهایی پس از تعیین سود قابل تقسیم شرکت‌های سرمایه‌پذیر مشخص خواهد شد. پیش‌تر بهمن عبدالهی، رئیس اتاق تعاون ایران نیز گفته بود که بخشی از سود سهام عدالت مربوط به عملکرد سال ۱۴-۱۴ تا هفته دولت واریز می‌شود که البته با وجود فرا رسیدن هفته دولت هنوز این امر محقق نشده است.